

VIII Ogólnopolska Konferencja

Samorząd terytorialny w systemie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Kryteria dokonywania wydatków publicznych i skutki ich naruszenia.

Wrocław, 8 listopada 2021 r. - online

Remigiusz Mazur

Elektronizacja postępowania w przedmiocie zwrotu dotacji – pomocna dłoń, czy kłoda rzucona pod nogi organu wykonawczego JST

Nowy akt prawny

Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych
(Dz. U. poz. 2320 ze zm.).

Ustawa o doręczeniach elektronicznych

Celami szczegółowymi ustawy są:

zapewnienie wszystkim - zarówno podmiotom publicznym, jak i niepublicznym, w szczególności osobom fizycznym - możliwości korzystania z jednego, własnego adresu do doręczeń elektronicznych, który będzie mógł być wykorzystany do korespondencji ze wszystkimi pozostałymi podmiotami korzystającymi z usług rejestrowanego doręczenia elektronicznego;

standaryzacja usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego - tak aby w szczególności możliwa była skuteczna prawnie wymiana korespondencji między wszystkimi podmiotami korzystającymi z publicznej lub kwalifikowanej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego;

zapewnienie stronom doręczenia skutecznych prawnie dowodów doręczenia w postaci dowodów wysłania oraz dowodów otrzymania korespondencji;

zapewnienie rozliczalności oraz niezaprzeczalności doręczeń dzięki udziałowi trzeciej zaufanej strony - operatora wyznaczonego lub dostawcy usług zaufania świadczącego kwalifikowaną usługę rejestrowanego doręczenia elektronicznego;

pozostawienie osobom wykluczonym cyfrowo lub tym, które na wymianę korespondencji w postaci elektronicznej z różnych przyczyn nie są jeszcze gotowe, komfortu korzystania z aktualnie dostępnej przesyłki listowej.

Ustawa o doręczeniach elektronicznych

Art. 155

Organy administracji rządowej są obowiązane stosować przepisy ustawy w zakresie doręczania korespondencji z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego lub publicznej usługi hybrydowej od dnia **5 lipca 2022 r.**

Organy władzy publicznej, inne niż wymienione w ust. 1, są obowiązane stosować przepisy ustawy w zakresie doręczania korespondencji z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego lub publicznej usługi hybrydowej od dnia **5 lipca 2022 r.**

Wykonywanie władzy publicznej

Wykonywanie władzy publicznej związane jest z nadaną wyraźnie przez prawo możliwością wywierania bezpośredniego skutku w sferze praw, wolności lub interesów innych osób, które bez tego upoważnienia normatywnego byłoby nielegalne. Ze sfery tej wyłączone zostały zdarzenia sprawcze następujące w sferze dominium.

Wykonywanie władzy publicznej

Pojęcie to obejmuje wszelkie formy działalności Państwa, **samorządu terytorialnego** i innych instytucji publicznych, które obejmują bardzo zróżnicowane formy aktywności. Wykonywanie władzy publicznej obejmuje więc m.in. wydawanie aktów administracyjnych niezależnie od tego, czy mają charakter indywidualny (decyzja administracyjna), czy też generalny. Jednak wykonywanie władzy publicznej obejmuje także inne czynności, nieprzybierające formy aktu administracyjnego, np. czynności materialno-techniczne (udzielanie informacji publicznej, dokonywanie wpisu do niektórych rejestrów itd.).

Organ władzy publicznej

Organ władzy publicznej - oznacza instytucję, strukturę organizacyjną, jednostkę władzy publicznej.

Pojęcie **władzy publicznej** - obejmuje wszystkie władze w sensie konstytucyjnym - ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą.

W pojęciu władzy publicznej mieszczą się także inne instytucje niż państwowe lub samorządowe, o ile wykonują funkcje władzy publicznej w wyniku powierzenia czy przekazania im tych funkcji przez organ władzy państwowej lub samorządowej.

Organ władzy publicznej

Wykonywanie władzy publicznej dotyczy wszelkich form działalności państwa, **samorządu terytorialnego** i innych instytucji publicznych, które obejmują bardzo zróżnicowane formy aktywności.

Z treści art. 163 Konstytucji wynika, że **samorząd terytorialny** powołany jest do wykonywania zadań publicznych. Wykonując te zadania jest organem władzy publicznej.

Ustawa o doręczeniach elektronicznych

Art. 155

Jednostki samorządu terytorialnego są obowiązane stosować przepisy ustawy w zakresie doręczania korespondencji z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego od dnia 1 stycznia 2024 r., a w zakresie doręczania korespondencji z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej od dnia **1 października 2029 r.**

Obowiązek stosowania przepisów ustawy o doręczeniach elektronicznych

ART. 155 UST. 2

Od dnia 5 lipca 2022 r.

Organy władzy publicznej inne niż wymienione w art. 155 ust. 1, w więc również organy JST działające jako organy administracji publicznej albo organy podatkowe.

ART. 155 UST. 6

Od dnia 1 października 2029 r.

Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz związki metropolitalne oraz samorządowe zakłady budżetowe jako osoby prawne albo jednostki organizacyjne.

Ustawa o doręczeniach elektronicznych

Art. 147 ust. 1

Doręczenie korespondencji nadanej przez podmiot publiczny posiadający elektroniczną skrzynkę podawczą w **ePUAP** do innego podmiotu publicznego posiadającego elektroniczną skrzynkę podawczą w **ePUAP** jest **równoważne** w skutkach prawnych z doręczeniem przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego do dnia **30 września 2029 r.**

Ustawa o doręczeniach elektronicznych

Art. 147 ust. 1

Do dnia **30 września 2029 r.** podmiot publiczny posiadający **ESP** w **ePUAP**, zwracając się do innego podmiotu publicznego posiadającego **ESP** w **ePUAP**, nie musi korzystać z doręczenia przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego.

Do dnia 30 września 2029 r. aktywnie wykorzystywane będą elektroniczne skrzynki podawcze zarówno te "stare", dotychczas funkcjonujące na ePUAP, jak i "nowe" skrzynki doręczeń podmiotów publicznych, wprowadzane ustawą o doręczeniach elektronicznych.

Ustawa o doręczeniach elektronicznych

Art. 147 ust. 2

Doręczenie korespondencji nadanej przez **osobę fizyczną** lub podmiot niebędący podmiotem publicznym, będące użytkownikami konta w **ePUAP**, do podmiotu publicznego posiadającego elektroniczną skrzynkę podawczą w **ePUAP**, w ramach usługi udostępnianej w ePUAP, jest **równoważne** w skutkach prawnych z doręczeniem przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego, do czasu zaistnienia obowiązku stosowania niniejszej ustawy, o którym mowa w **art. 155**, przez ten podmiot publiczny.

Ustawa o doręczeniach elektronicznych

Art. 147 ust. 2

Doręczenie korespondencji nadanej przez **osobę fizyczną** lub podmiot niebędący podmiotem publicznym, będące użytkownikami konta w **ePUAP**, organowi JST działającemu jako organ administracji publicznej albo organ podatkowy, jest **równoważne** w skutkach prawnych z doręczeniem przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego, do czasu zaistnienia obowiązku stosowania niniejszej ustawy, o którym mowa w **art. 155**, przez ten podmiot publiczny.

Czyli do jakiego dnia? Patrz wyżej. Potem doręczenie tylko może nastąpić tylko zgodnie z nowymi przepisami.

Ustawa o doręczeniach elektronicznych

Art. 147 ust. 3

Doręczenie korespondencji nadanej przez **podmiot publiczny** posiadający elektroniczną skrzynkę podawczą w **ePUAP** do **osoby fizycznej** lub podmiotu niebędącego podmiotem publicznym, o których mowa w ust. 2, stanowiącej odpowiedź na podanie albo wnioski złożone w ramach usługi udostępnionej w **ePUAP**, jest równoważne w skutkach prawnych z doręczeniem przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego.

Ustawa o doręczeniach elektronicznych

Art. 147 ust. 3

Doręczenie korespondencji nadanej przez **podmiot publiczny** stanowiącej odpowiedź na podanie albo wnioski złożone w ramach usługi udostępnionej w **ePUAP** może nastąpić za pomocą ePUAP, jeżeli podmiot publiczny posiada ESP w ePUAP - do dnia 30 września 2029 r.

Czy, jeżeli w toku postępowania administracyjnego upłynie termin, od którego stosowane są nowe przepisy, podmiot publiczny zaprzestanie doręczania korespondencji osobie fizycznej na skrzynkę w ePUAP? Moim zdaniem, do zakończenia postępowania powinien prowadzić korespondencję w taki sposób jak na początku postępowania.

Ustawa o doręczeniach elektronicznych

Art. 2

Dokument elektroniczny - dokument elektroniczny, o którym mowa w art. 3 pkt 35 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 73).

„Dokument elektroniczny” oznacza każdą treść przechowywaną w postaci elektronicznej, w szczególności tekst lub **nagranie dźwiękowe, wizualne lub audiowizualne**.

Ustawa o doręczeniach elektronicznych

Art. 2

„Dokument elektroniczny” oznacza każdą treść przechowywaną w postaci elektronicznej, w szczególności tekst lub **nagranie dźwiękowe, wizualne lub audiowizualne**.

Dokumentem elektronicznym będzie też nagranie głosu osoby niepełnosprawnej, np. niewidzącej, jeżeli tylko będzie zawierało treść podania, oświadczenie itp. i zostanie podpisane. Nie jest wymagane sporządzenie protokołu (art. 63 kpa).

Pisma utrwalone w postaci elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu administracji publicznej ze wskazaniem w treści pisma osoby opatrującej pismo pieczęcią (art. 14 kpa).

Ustawa o doręczeniach elektronicznych

Art. 23

- 1. Podmiot niepubliczny może zrezygnować z publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego.**
2. Podmiot niepubliczny, o którym mowa w art. 9 ust. 1, może zrezygnować z publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego i powiązanej z nią skrzynki doręczeń pod warunkiem zapewnienia możliwości doręczania mu korespondencji na adres do doręczeń elektronicznych powiązany z kwalifikowaną usługą rejestrowanego doręczenia elektronicznego wpisany do bazy adresów elektronicznych.

Ustawa o doręczeniach elektronicznych

Art. 23 w zw. z art. 9

Podmiot niepubliczny, o którym mowa w art. 9 ust. 1 to na przykład:

- adwokat wykonujący zawód;
- radca prawny wykonujący zawód;
- doradca podatkowy wykonujący zawód;
- notariusz wykonujący zawód.

Z punktu widzenia adwokata i radcy prawnego najważniejszym terminem jest dzień 5.7.2022 r., gdyż z tym dniem wejdą w życie przepisy ustawy obligujące profesjonalnych pełnomocników, a także przedsiębiorców wpisanych do KRS, do posiadania adresu do doręczeń elektronicznych i przyporządkowania do niego skrzynki doręczeń. Adres do doręczeń elektronicznych będzie wpisany do nowego rejestru publicznego – bazy adresów elektronicznych.

A. Skorupka, Obowiązki adwokatów i radców prawnych w świetle ustawy o doręczeniach elektronicznych, LEX/el. 2021.

kpa

Art. 39

Ustawowa kolejność sposobów doręczenie korespondencji:

- 1) na adres do doręczeń elektronicznych lub w siedzibie organu,
- 2) usługa hybrydowa lub przez pracowników,
- 3) przesyłka rejestrowana lub przez pracowników.

Przesyłka rejestrowana jest stosowana, gdy nie jest możliwe doręczenie korespondencji w inny sposób. Doręczenie za pośrednictwem pracownika organu wyprzedza doręczenie listem za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

kpa

Art. 39¹

Doręczenie:

- 1) adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów elektronicznych, a **w przypadku pełnomocnika - na adres do doręczeń elektronicznych wskazany w podaniu**, albo
- 2) adres do doręczeń elektronicznych powiązany z kwalifikowaną usługą rejestrowanego doręczenia elektronicznego, **za pomocą której wniesiono podanie**, jeżeli adres do doręczeń elektronicznych strony lub innego uczestnika postępowania nie został wpisany do bazy adresów elektronicznych.

kpa

Art. 39¹

Doręczenie:

- 1) na adres do doręczeń elektronicznych wskazany w podaniu,**
- 2) adres do doręczeń elektronicznych za pomocą której wniesiono podanie.**

Dosłowna treść przepisów wskazuje, że dopuszczalne jest korzystanie na potrzeby doręczeń elektronicznych z adresu innego podmiotu. Czy jednak taki był zamiar prawodawcy? Jak się to ma do zakładanej pewności doręczeń?

kpa

Art. 63

Podania (żądania, wyjaśnienia, odwołania, zażalenia) wnosi się na piśmie. Podania utrwalone w postaci elektronicznej wnosi się na adres do doręczeń elektronicznych. **Jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej, podania wniesione na adres poczty elektronicznej organu administracji publicznej pozostawia się bez rozpoznania.**

Adres do doręczeń elektronicznych to adres elektroniczny.

Adres elektroniczny to oznaczenie systemu teleinformatycznego umożliwiające porozumiewanie się za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności **poczty elektronicznej.**

kpa

Adres elektroniczny to w szczególności **poczty elektronicznej**, ale nie wykonamy przy jego zastosowaniu kwalifikowanej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego zgodnie z wymogami art. 44 ust. 1 rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej, gdyż musi ona spełniać wymogi: z dużą dozą pewności zapewnia identyfikację nadawcy; zapewnia identyfikację adresata przed dostarczeniem danych; wysłanie i otrzymanie danych jest zabezpieczone zaawansowanym podpisem elektronicznym lub zaawansowaną pieczęcią elektroniczną kwalifikowanego dostawcy usług zaufania w taki sposób, by wykluczyć możliwość niewykrywalnej zmiany danych; każda zmiana danych niezbędna do celów wysłania lub otrzymania danych jest wyraźnie wskazana nadawcy i adresatowi danych; data i czas wysłania, otrzymania i wszelkiej zmiany danych są wskazane za pomocą kwalifikowanego elektronicznego znacznika czasu.

Tytułem podsumowania

Kwalifikowane usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego spełniają następujące wymogi:

- ❑ z dużą dozą pewności zapewniają identyfikację nadawcy,
- ❑ zapewniają identyfikację adresata przed dostarczeniem danych,
- ❑ wysłanie i otrzymanie danych jest zabezpieczone w taki sposób, by wykluczyć możliwość niewykrywalnej zmiany danych.

Ustawa nie stosuje się do doręczania korespondencji zawierającej informacje niejawne, [ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 742)]. Rodzi się pytanie, czy kwalifikowane usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego zapewniają brak jawności korespondencji? Jak chronić tajemnicę korespondencji? Akta spraw administracyjnych (zawarte w nich dokumenty) nie są jawne!

Dziękuję za uwagę 😊
